

"זעקת" סדום ועמורה כי רבה וחטאתם כי כבדה מאד

הבהרה: מאמר זה נכתב בתוך תגובה על מאמר המכיל סברות מוזרות מאוד מאוד שנאמרו על פולחן גזיזת השערות בבתי עבודה זרה שבהודו, ובגדר ליצנותא דעבודה זרה כתבנו משל זה כדי להמחיש מה יקרה אם אותו י"ש יעשה את אותו סוג מחקר עם אותם סברות ועקמומיות בדיוק, גם על העבודות הקדושות הנעשות בבית המקדש. ואע"פ שאולי יהיה ניתן להרגיש בהשוואה שבמשל זה איזה נימת חוסר כבוד בעבודת הקרבנות שבבית תפארתינו שיבנה במהרה, אולם מכיון שתמיד חז"ל השוו את העבודות של הע"ז לעבודת פנים בכל פרטיהם, ולא עוד אלא שכל גדרי תקרובת עבודה זרה נלמדה מגדרי הקרבנות בבית המקדש, לכן הוצרכנו להציג את הדברים בצורה זו, להראות עד כמה הדברים מופקעים ובטלים ומבוטלים.

אדר תשפ"א

פרופ' ל. הלבני¹

האם היהודים מקריבים קורבנות?

הטלטול והשינויים שעברו בעולם בחדשים האחרונים לא השאירו אף אחד אדיש. כולנו זוכרים איך שהכל התחיל עם הנגיף הסיני, נגיף הקורונה, ואיך בבת אחת כל העולם קרס, מדינות סגרו דלתותיהם, והיה ברור שה'בריה' הקלה הזאת חזקה יותר מכל הכוחות הגרעיניים ויותר מכל הצבאות של כל המעצמות. וכך הגיע מכה אחרי מכה, כשהתחיל ההרס של ארצות הברית, המעוז הכלכלי של כל העולם. כולנו עוד זוכרים את זה.

אבל השלב הבא, היה חידוש לכולנו. אני עוד זוכר כששמעתי על זה בפעם הראשונה חשבתי שכולם השתגעו בכך ששמים לב לשטות כזו, ומחשיבים את השוטה שמאמין בזה. אבל זה המשיך עוד ועוד. לא נפרט כאן מה שכולנו עדיין זוכרים [ולא נראה לי שאי פעם נשכח מזה], אבל קיצורם של דברים, הוא שעמד מלך המשיח להפתעת כולם, וחזרה המלכות לישראל, עד שזה הסתיים בבנין בית המקדש, בנין פאר, שנבנה באופן ממש לא טבעי.

ואז חזרו הקורבנות. כאחד שחוקר את דת היהודים כבר עשרות שנים, חשבתי שהיהודים הדתיים והחרדים השמרנים לא יקבלו שום שינוי בדת שלהם, ופתאום ביום בהיר אני שומע שהם מקריבים קורבנות פרימיטיביים לאלוקים שלהם כאחרון הפגאניים. כאחד שממש מומחה בדת שלהם², חשבתי שכל זה לא יכול להיות, והתחלתי לברר הדבר, ולא נרגעתי עד שהזמנתי טיסה ממקום מגורי פה באוניברסיטה ישירות לירושלים הבנויה, ללכת לחקור אותם אם אמת נכון הדבר שחזרו אחורה אלפיים שנה לחזור ולהקריב קורבנות.

מצאתי איפוא, שאלו שמפיצים את השמועה שהיהודים מקריבים קורבנות, הם לגמרי לא מכירים את הענין, וטועים בתרגומי המילים. מפרסמי טעות זו, ממש לא מכירים את הדת כמוני, אני אפילו מכיר את השפה שלהם, וברור לי שכל מי שחושב שהם מקריבים קרבנות ממש לא יודע על מה הוא מדבר.

אפרט יותר: ליהודים יש הרבה דרכים של "עבודה". באופן כללי הם מכנים את זה 'מצווה'. הם מניחים קמיעות בשעת התפילות והקמיעות מכונים על שם 'תפילות' או 'תפילין', ולובשים צעיף בשעת התפילה³, ונחים בכל יום שביעי. בכל אלו הדברים ברור שהם לא חושבים שהאלוקים צריך את המגבת שלהם, או שהוא

1 פרופ' ל. הלבני הוא חוקר דתות, שבעיקר חוקר את דת היהודים. בעבר הוא כתב סדרת מאמרים על מנהגי היהודים, כמו מנהג חגיגת בת-המצווה, וגם פירסם מחקר על הבנת ברכת הלבנה. פרופ' הלבני מכיר את דת היהודים מקרוב, ובעבר גם שהה למשך שש שנים באוניברסיטה העברית כדי לחקור את דתם, והוא נחשב מהמומחים והמבינים הכי גדולים בדת היהודים (אמנם התואר היחיד שיש לו זה במטמטיקה, אבל אם יש לו תואר, מסתמא הוא יודע מה שהוא מדבר, שהרי הוא ניטרלי...).

2 כתבתי בעבר ספר גם על השתלשלות מנהג החלאקה אצל היהודים מסורתיים, ולכן אני ממש מכיר כל סודי הדת.

3 מנהג שהתפתח מהעיטוף במגבת אחרי המקלחת שלפני התפילה.

אוהב את הקמיעות שלהם, או אפילו שהוא מקבל את שמירת השבת שלהם. הכל תמיד תמיד פשוט, וכל כך פשוט, שכל ענין הקרבנות ענינו מצוה שהינה הנהגה שעושה נחת רוח לאלוקים, אבל לא שהוא צריך את זה ולכן אין זה נקרא קרבן כלל.

בספרי הפילוסופיא שלהם מפורש שהם מאמינים שהאלוקים הוא כל-יכול ולא חסר לו כלום, רק הוא ציוה שיעשו איזה מעשים סמליים, ובכך הם חושבים שמקיימים רצונו. מעולם הם לא חושבים שהוא מקבל את ענפי הדקל שלהם למעלה כאילו לצורך בניית איזה בניין עליון שמימי. לכך היה כל כך זר בעיני מה שמפרסמים שפתאום הם התחילו להקריב קורבנות לאלוקים כאילו הוא רוצה את זה.

יסוד הקורבנות על פי התנ"ך

קודם נסיעתי חקרתי את הדברים בספרי היהודים. ראשית יש להקדים שיש להם תורה שבכתב, וגם תורה שבעל פה. התורה שבכתב הוא מספר הנקרא "תנ"ך" שכלול בו עשרים וארבע ספרים, והתורה שבעל פה שלהם בעיקר מרוכזת בספרי "משנה" ו"תלמוד".

התחלתי לחפש את כל האזכורים של הקורבנות בתנ"ך. ואכן מצאתי להדיא שהאלוקים אומר שהוא אף פעם לא ביקש את הקרבנות, ואפילו מתלונן למה הם מביאים יותר מדי קורבנות!

אצטט כמה פסוקים שלהם:

בספר שמואל כתוב: [שמואל א טו, כב] "החפץ לה' בעולות וזבחים כשמע בקול ה', הנה שמע מזבח טוב להקשיב מחלב אילים."

בספר ישעיהו כתוב: [פרק א' פסוק יא] למה לי רב זבחים יאמר ה', שבעתי עלות אילים וחלב מריאים ודם פרים וכבשים ועתודים לא חפצתי."

בספר ירמיהו כתוב [ז, כב] "כי לא דברתי את אבותיכם ולא ציוויתים ביום הוציאי אתם מארץ מצרים על דברי עולה וזבח."

גם הנביא מיכה צועק [ז, ז] "הירצה ה' באלפי אילים ברבבות נחלי שמן."

הדברים לא יכולים להיות יותר ברורים. אלוקים לא ביקש ולא צריך את הקורבנות, ואדרבה הוא כבר שבע מזה!

למרות שעל פי התנ"ך הענין יוצא ברור מאוד, מכיון שהיו כאלו שעדיין כינו את זה קרבן [נראה לי שטעו בגלל שלא הבינו שסאקריפייס אינו משמעות של קרבן, כי אם מוצר בר-קדושה, ומזה הגיע שמו], חשבתי שאני אברר את זה לא רק מפי כתבם, אלא גם מפיהם.

אז נסעתי לירושלים, ואוהו איזה קדושה נוהגים במקום, משוש כל הארץ כלילת יופי, אבל לא נאריך בזה, כי רק אדבר על מה שיש בו תועלת לעניינינו...

הגעתי קרוב להר הבית, ואמרו לי שלא נותנים לגוים להיכנס למקום של המקדש ממש, ויש שם גדר הנקראת "חיל", שהוא מיוסד על פי מה שהמלך שלמה עשה, אבל גם להר הבית לפני החיל לא נתנו לי להיכנס כי אמרתי שלא הגעתי להתפלל, רק לעשות מחקר.

על כל פנים עמדתי שם ליד הר הבית, והיה שם כמות אדירה של אנשים שהגיעו לראות את פני ה'. והתחלתי לדבר עם כמה מהם. היו כמות לא מבוטלת שממש הבינו אנגלית, ממש כמוני, ודיברתי אתם, אבל ליתר בטחון כבר אמרתי שאני מכיר את השפה של 'היברו'.

התחלתי לחקור מה עושים שם בבית המקדש, ואקדים שיש לברר פה שלושה עניינים. **אחד**, להבין את העובדות מה הם נוהגים לעשות. **והשני**, להבין האם הם מאמינים שהאלוקים שלהם מקבל את הקורבן באיזה שהוא שלב. **והשלישי**, להבין מהו הסיבה האמיתית שבאמת מקריבים קורבנות.

ואכתוב את התוצאות והמידע המדויק שביררתי.

ומצאתי שעל **השלב הראשון**, רוב היהודים ידעו טוב מאוד מה מותר ומה אסור לעשות, והכירו את רוב העובדות לאשורן.

בשלב השני, האם הקורבן מגיע לאלוקים שלהם, כמעט ולא הצלחתי להוציא מרוב המבקרים תשובה ברורה, כמו שאפרט להלן.

ועל ענין השלישי, בטעם הדבר, גם על זה רובם לא נתנו לעניין דגש בכלל, וכנראה שלרובם ענין הטעמים לא כל כך חשוב.

העובדות בתרגיל שעושים בזמן טקס הקורבנות

ואתחיל לדבר על העובדות.

הקורבנות הינם בהמות שמביאים לחדר מסויים שנקרא "עזרה", ושמה שוחטים את הקורבן, ואחרי זה מקבלים את הדם ומוליכים את זה קרוב למזבח, וזורקים קצת מהדם על המזבח.

סוגי הקורבנות מחולקים, את חלק מהבהמות מעלים על המזבח להקטרה.

חובה לציין שמעשה שחיטה אינו דבר מיוחד דווקא למקדש, אלא כל בשר או עופות שהיהודים אוכלים, עובר גם תהליך של שחיטה, ובשחיטתם ברור שהוא מעשה חולין, ואינו עבודה בכלל.

גם בבית המקדש הקורבנות עוברים אותו תהליך של שחיטה. חקרתי אם השחיטה במקדש הוא אותו סוג שחיטה של חולין, או שמא מדובר במעשה של עבודה ונתינה לאלוקים.

תחילה שאלתי האם זה ששוחט את הקורבן צריך להיות מכת מסוימת. על זה כמעט כולם ידעו את התשובה, ואמרו מיד "שחיטה כשרה בזר". היו מהחכמים שבהם שאף ציטטו מדברי התלמוד [זבחים יד:] "שחיטה לאו עבודה היא".

שאלתי אם לפני השחיטה השוחט צריך להגיד איזה שם, או איזה תפילה? אז אמרו לי שגם אם לא אמר כלום, זה עדיין כשר, כי הם מאמינים ש"סתמא לשמה". [נפגשתי למדן אחד שהסביר לי בשם הגרי"ז הלוי, שבאמת אין דין לשמה, יש רק פסול שלא לשמה!].

שאלתי אותם אולי הסכין של השחיטה הוא כלי מקודש? וכמה מהם ענו לי ששיטת התוספות בכמה מקומות היא שסכין השחיטה לא צריך להיות כלי שרת [עיי' חולין ג. תוד"ה אלא].

ואמנם שמעתי שרישמית לפני השחיטה מברכים ברכה "על שחיטת הזבח", אבל שמעתי מאנשים שעמדו שמה זמן רב, שלא שמעו דברים כאלו [אמנם בזה שמעתי שאפשר לברך פעם אחת בתחילת היום, ולהמשיך כל היום עם מחשבה זו], וגם לא מברכים 'על הקרבת הקורבן' כנדרש לכאורה.

ויש לידע, שהופץ באינטרנט סרטון של איזה אדוק אחד שמברך בקול רם בכוונה גדולה ברכה על השחיטה לפני שחיטת הקורבן, ויש שרצו להוכיח מזה שזה עבודה, אבל זוהי טעות להוכיח שום דבר מהברכה, מכיון שכל יהודי חייב לברך מאה ברכות בכל יום, ובוודאי שהברכה אננה מוכיחה על שום עבודה! ואכן מי שרואה טוב, שם לב שאותו יהודי מהסרטון מברך בכל מקום אפילו בביתו כשהוא שותה מים, ואפי' כשהוא יוצא מהשירותים...

כל אלו הפעולות נוהגים לעשות בשעת השחיטה.

אחרי השחיטה כאמור, מקבלים את הדם בכלי, וזורקים קצת מהדם על המזבח, ומקטירים חלק מהקורבן על המזבח.

האם הם מאמינים שהאלוקים מקבל את הקורבנות?

התחלתי לחקור אם הם מאמינים שזה מצווה או זה קרבן, לזאת שאלתי אותם האם הם יודעים באיזה שלב הקורבן מגיע לאלוקים. ככל שחקרתי אותם לא קיבלתי הגדרה ברורה, וכנראה שהם לא למדנים כל כך, רק עושים עבודת אלוקיהם בפשיטות, מכל מקום ארחיב במסקנות שהעליתי.

היו כאלו שאמרו שלפני השחיטה הם עושים "הקדש", זאת אומרת שבהקדשה זו הם עושים שבהמה זו תהיה קורבן, עוד לפני שמקריבים אותה. אבל ברור שאותו אחד שאמר כן לא הבין מה אני רוצה, כי להבנתי הקדש הוא רק ענין כספי, שאם נאבד בהמה זו, או אם הוא הקריב קרבן מבהמה אחרת, עדיין הקדושה נשארת על הבהמה, ועדיין זקוקים הם להקריבה⁴. זאת ועוד, שענין "הקדש" שייך גם בדברים שלא מקריבים בכלל. בתלמוד [בבא מציעא ו:] מסופר על אחד שאפילו הקדיש בית המרחץ [מסותא" בלשון התלמוד], וידוע שמקום בית המרחץ הוא ממש לא מקום מכובד אצלם, ואסור להם לקיים שם הרבה מהמצוות. ומה גם, בהמה שלא הקדישה כלל לפני שחיטתה, עדיין הוי קורבן כשר על ידי מעשה השחיטה בלחוד, על אף שלא הקדיש אותה קודם⁵.

אז זה ברור שהם לא מאמינים שבהקדש הבהמה נתקבלה על ידי האלוקים.

אחרי זה יש מעשה השחיטה. אבל כבר כתבתי שמעשה השחיטה הוא מעשה פשוט שכשר אפילו בזר, ולא אומרים שום תפילה לפני השחיטה, ולא זו בלבד, אלא אפילו הסכין שממנו שוחטים הבהמה אינו כלי שרת. אז בוודאי שענין השחיטה אינו אלא היכא תמצא כדי להוציא את הדם, רק יש בעיה טכנית שאי אפשר להביא בהמה שהיא כבר שחוטה, ולכך הם שוחטים דווקא שם במקום. אפילו בעלי התוספות הכירו את זה, והם כתבו [זבחים יד: ד"ה שחיטה] שענין השחיטה בקורבנות שווה לענין השחיטה בכל בהמות חולין.

אחרי שהוכחנו שהקורבנות אינם מוקרבים על ידי מעשה השחיטה, אזי כאמור המשך העבודה היא שעומד שם כהן, ומקבל את הדם שנשפך על ידי השחיטה, והוא מביא את זה קרוב למזבח. פשוט שקבלת הדם והולכת הדם, הם אינם מסירת הקורבן לאלוקים, רק הם עבודות טכניות, והיכא תמצא כדי להביא את הדם לעשות זריקה, ופשוט שהם אינם דברים שקובעים שום דבר בעצם הקורבן.

זריקת הדם

ואחרי זה זורקים קצת מהדם על פינות המזבח. עכשיו יהיו כאלו אנשים שטחיים, שלא מבינים את הדקויות של הדת שלהם, שיחשבו שמא זריקת הדם הוא כעין הקרבה, ו"סאקריפיס", כאילו מאכילים את האלוקים את הדם שזורקים על המזבח.

אבל אחד מלומד כמוני יודע שזה לא נכון מכמה סיבות.

דבר ראשון, כל מי שמכיר קצת את הדת של היהודים יודע בירור ש"דם" זה דבר טמא ומאוס. כל עופות או בשר שהיהודים אוכלים, אסור להם לאכול עד שיעשו מעשה מליחה כדי להסיר את כל הדם מהבשר. אפילו הביצים שאוכלים היהודים, הם נוהגים לבדוק שמא יש בהם איזה טיפה של דם⁶. ואם יש יהודי שבאמת אוכל דם, מקובל אצלם להעניש אותו עד שהוא יקבל 39 מלקות בבית הדין.

4 יש גם את ההלכות של מעילה, והוא הדינים אם אחד נהנה סוג הנאה של חולין מדבר שכבר הוי הקדש, הוא חייב לשלם. אמנם שמעתי מלמדן אחד בשם הגר"ח הלוי שענין הקדש הוא רק דינים משפטיים בדברים שיש עליהם דיני הקדש.

5 ע"י בזה בתבואות שור סי' ה', וע"ע בגור אריה למחר"ל צינין חולין מא:, וחזו"א נגעים יא ה.

6 אמנם יש להעיר על הדם שנהגו לשים תוך המצות שאוכלים בחג הפסח, אבל דבר זה צריך מחקר בפני עצמו.

וגם בדקתי בתורה שבכתב שלהם, ומצאתי כמה משפטים על טומאת הדם.

בספר דברים [יב כג] כתוב: "רק חזק לבלתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש ולא תאכל הנפש עם הבשר".

וגם בתורה שבעל פה שלהם, בספר המשנה [מסכת מכות פרק ג' משנה טו], כתוב בזה"ל: "רבי שמעון בר רבי אומר, הרי הוא אומר [דברים יב] רק חזק לבלתי אכול הדם כי הדם הוא הנפש וגו', ומה אם הדם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שכר כו'".

ואם בדת שלהם דם הוא דבר ש"נפשו של אדם קצה ממנו" האם עלינו לדמיין כאילו הם נותנים את זה לאלוקים???

וגם, בקורבנות הכי חשובים, כולל כל חטאות, אם קצת מהדם ניתז על הבגד, חייבים לכבס את הבגד (ויקרא ו, ט). גם זה מוכיח על טומאת הדם.

אמנם העולה על כולנה הוא מה שהתברר לי כשעקבתי אחרי הדם. הדם יורד במחילות נסתרות לנחל קידרון, ושם מנהלי המקדש מוכרים את שארית הדם בכסף מלא לאיכרים המקומיים, שנוהגים לעשות עם הדם הדבר הכי בזוי. הם מזבלים שדותיהם עם שארית הדם, יחד עם הצואה של בהמותיהם, ואף אחד לא איכפת לו כלל. כך ברור שאין בדם שום ענין של קדושה.

דרך אגב, שאלתי את היהודים אם הם יודעים ששארית הדם יוצא לנחל קידרון ונמכר לאיכרים, ומצאתי שמקצתם אפילו לא ידעו מזה, אבל את רובם העובדה הזאת כלל לא עניינה.

אז זה ברור ביותר שזריקת הדם אינו קורבן.

ונשאר רק הקטרת אימורים, דבר שהתלמוד מרבה להזכיר שאינו דבר הכרחי, ואינו מעכב כלל במעשה הקורבן, אז בוודאי דבר זה אינו שום נתינה משמעותית שהופכת את זה לקרבן. ויש קורבנות שמקריבים מהם עוד חלקים כמו העולה, וכדומה, אבל מכיון שלא בכל הקורבנות עושים כן, בוודאי שזה לא הקובע.

אז הוכחנו שבכל מה שנוהגים היהודים אין בהם שום מעשה הקרבה, ולא מאמינים באיזה שלב כאילו הוא ניתן לאלוקים, וכל ענין הקורבנות אצלם אינם אלא מעשה מצוה ומעשה סמלי בלבד.

מבנה בית המקדש

אבל ניתן להוסיף על זה עוד הבנה, להוכיח כמה הקרבת הקורבנות של האנשים הפשוטים לא קובעים מקום כל כך חשוב אצל היהודים. הרבה מהמבקרים בבית המקדש כלל לא מקריבים קורבנות, ובאחד הימים הכי צפופים מכל השנה, יום הכיפורים, רק הכהן הראשי בלבד מקריב קורבנות.

חשוב לדעת, שעל אף שהיום נוהגים להקריב את הקורבנות רק במקדש אשר בירושלים, אבל אין להוכיח מזה שצריכים להקריב הקורבנות דווקא במקום קדוש, כי בעבר נהגו שכל אחד יכול לשחוט קורבן בחצר שלו, רק "משבאו ל-שיל"ה נאסרו הבמות" [והיה מי שטען, שהוא אמר להם שצריך דווקא מקום קדוש]. כמו כן, למרות שהיום רוב העבודות הם מיוחדות לכת הכהנים, בעבר לא נהגו כן, אלא הבכור בכל משפחה היה עושה את העבודה.

ואתאר לכם את בית המקדש. הוא מונח על גבי הר גבוה, שקוראים לו הר הבית. שטח הר הבית אינו מקום כל כך קדוש⁷, ואפילו טמאי מתים וגוים מותרים להיכנס לשם. בתוך הר הבית יש מבנה הנקרא בית המקדש, שבתוכו יש מקומות עם הרבה שלבים של קדושה, יש את העזרה, מקום שבו מקריבים את רוב הקורבנות, ויש את הבנין עצמו שהוא ההיכל, ולפנים מההיכל יש את המקום הכי קדוש, שמכונה אצלם "קודש הקדשים".

7 ויש שטעו לחשוב שמדובר במקום קדוש משום שנוהגים להסתובב שמה בלי נעלים, אבל פשוט שמדובר בחוקר שכלל לא מבין בתרבות היהודים. כי אפילו "ברכת כהנים" שנוהגים לעשות בכל בית כנסת, גם אז הולכים יחפים, וגם אפילו במקומות שאינם קדושים בעיניהם כלל, נוהגים ללכת בלי נעלים ביום הכיפורים.

כאמור, רוב העבודות וכל הקורבנות לא נעשים במקום הכי קדוש, אלא בעזרה, ואפילו את המזבח שנמצא בתוך העזרה נוהגים היהודים לכנותו "מזבח החיצון", והעזרה ממש לא נחשבת בעיניהם כמקום הכי קדוש.

ה"קודש הקדשים", שהוא כן המקום הכי קדוש, שם מונח ארון הברית, ומאמינים שהשכינה שורה שם. אבל כמעט לא נוהגים לעשות שום עבודות שמה, רק הכהן הראשי בלבד מקריב קטורת ואך ורק ביום הכי קדוש בשנה, שהוא יום הכיפורים.

יש את ההיכל, שם עושים את רוב העבודות של כבוד. שם יש את המנורה שמדליקים. וכן את המזבח של זהב, שאפילו קוראים את זה בתורה שבכתב [ויקרא טז יח] "המזבח אשר לפני ה'" ששם שמים את הקטורת, וגם יש בהיכל את השלחן שעליו מניחים את "לחם הפנים".

חובה לציין ש"לחם הפנים" הוא רק לחם שניתן לכהנים, רק ששמים את זה על השלחן לפני חלוקתו. וגם באכילת הלחם הפנים, כשאין מספיק לחם לכולם, הכהנים חוטפים אותו באופן מאד לא מכובד, עד שצנועים מוותרים עליו לגמרי. למרות שהכהנים אומרים שיש מצוה במה שהם אוכלים את הלחם, כנראה המון העם התמימים אינם יודעים מכל זה ומאמינים לכהנים בעיניים סגורות, אבל ברור לי שכל זה אינו אלא עוד תעלול של הכהנים לקבל לחם משובח על חשבון הציבור.

חשוב לציין, שהעבודה לפני ולפנים ביום הכיפורים נעשית רק בבגדים מיוחדים [בגדים מאוד יקרים], אבל שאר העבודות, אפילו הקטורת נעשית בבגדים הרגילים של כת הכהנים. וזה עוד ראיה שרוב הקורבנות לא נחשבים בעיניהם כעבודה הכי חשובה.

גם אציין, שהמצב הרוח של מקריבי הקורבנות אינו מצב של רציניות שהיה מוכיח על עבודה חשובה, אלא יש הרבה פטפוטים, למשל, כת הכהנים נוהגים לעשות גורלות [ו] מי עושה איזה שלב משלבי העבודה, ומסופר שלפני שהמציאו את הגורלות לחלק את העבודות, העבודה היתה ניתנת לכהן שהיה רץ הכי מהר למזבח. ולא זו בלבד, מסופר שהתחרות בין הכהנים גרמה פעם שאפילו כהן אחד דחף את חברו מעל המזבח ונשברה רגלו, ויתירה מזו קרה שאחד דקר את חברו למוות תוך כדי ריצה, כמסופר בהרחבה בתלמוד [יומא כג.]. וודאי מצב רוח כזה אינו מצב של עבודה חשובה ורצינית.

כמו כן יש עוד כמה מאמרים בתורה שבעל פה שלהם שמוכיח על אי-החשיבות של מקום המקדש. במשנה [מסכת מידות פרק א משנה ב] מוזכר שהלויים, שהיו עומדים במשמר בשערי המקדש, היה דבר שכיח שהם פשוט נרדמו באמצע המשמר שלהם. גם מוזכר בתלמוד [מנחות קט:] הרבה סיפורים על הפוליטיקה סביב המעמד של מי נבחר להיות הכהן הראשי, ומוזכר הסיפור של "בית חניו" איך שהכהן אמר על בגדי הקודש "ראו מה נדר זה וקיים לאהובתו", עיין שם כל הסיפור, וכן שפעם אחת הכהן הראשי עשה משהו שלא מצא חן בעיני המון העם, וכולם מיד התחילו לזרוק עליו לימונים [יומא כו.]. גם מסופר בתלמוד בכמה מקומות [יבמות סא.] על הפוליטיקה סביב מינוי הכהן הראשי, והיה דבר נפוץ שנהגו לתת את התפקיד של הכהן הראשי למי שנתן מתנה למלך.

לסיכום עבודת הקורבנות אצל היהודים, לא נעשית בשום פנים ואופן כדי לתת משהו לאלוקים שלהם, ואין שום שלב בין שלבי הטקס שבאמת נותנים משהו, וגם יש הרבה סימנים מדרך עשייתן שמוכיח שהקרבת הקורבנות איננה העבודה הכי חשובה אצלם.

טעם מצות הקרבת הקורבנות

ועל הטעם הרשמי למצוות הקורבנות, כשהייתי בירושלים, ככל ששאלתי את היהודים על זה, רובם לא ידעו מהו הטעם, והיה נראה שזהו דבר שלא מטריד אותם, ולא חשבו על זה הרבה. שמעתי מהרבה, "כי כן האלוקים ציוה" וזהו, ולרובם הספיק התשובה הרדודה הזאת.

אמנם כשהתעמקתי בכתביהם, מצאתי שאצלם זה לא ענין פשוט בכלל.

רבי משה בן מיימון בספרו "מורה נבוכים" [חלק ג' פרק לב] הציע שעיקר ענין הקורבנות אינו אלא להרחיק מהיהודים מחשבת עבודה זרה, אבל אין להם ענין בפני עצמו.

ורבי משה בן נחמן [ויקרא א, ט] חלק על גישת הרמב"ם בהרחבה, וכתב שמטעמי מצוות הקורבנות הוא שהסוגד ראה כאילו הוא עצמו הוקרב על המזבח, וזה יביא אותו למחשבת תשובה והכנעה. אמנם מוסכם אצל כולם, וכן שמעתי מהרבה יהודים, שמאמינים שהקורבנות מביאים "ריח ניחוח" לפני האלוקים, ובגלל הקורבנות האלוקים משפיע הרבה שפע על כל העולם.

חובה לציין, שיש בתורה שבכתב משמעות כדברי רבי משה בן נחמן. בספר תהילים כתוב [נב, יט] "זבחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה". ומשמע שעיקר ענין הקורבנות הוא שיסיר מעליו האגו והגאוה. יותר מזה, בתלמוד [סוטה ה:] לומדים מפסוק זה, שאפילו מי שמביא את עצמו לידי הכנעה בלבד, גם אם לא הקריב קורבן, נחשב הדבר כאילו הקריב את כל הקורבנות.

יש גם קורבן חטאת, שמביאים לכפר על עבירות. לפני שחיתתה, המקריב נוהג [אבל זה לא לעיכובא] לעשות סמיכה, ובוזה הוא מסמל כאילו כל העוונות שלו הם שרויים בבהמה, ואחרי זה שוחטים ומקריבים את זה. יש כמה סוגי אנשים שחייבים להביא גם קורבן חטאת וגם קורבן עולה, אבל תחילה מביאים את החטאת להסיר את העוונות שהסרת העוונות היא הכנה לפני שמביאים את העולה, כמו שהסבירו בתלמוד [זבחים ז:] "חטאת למה באה לפני עולה? משל לפרקליט שנכנס, ריצה פרקליט, נכנס דורון אחריו".

עוד דבר שחובה לציין, למרות החשיבות של הקורבנות אצלם, בתורה שבעל פה שלהם מובא [מנחות קי:] שלא חייבים ממש להקריב קרבן בפועל, וכל מי שרק קורא מתוך התורה את הפסוקים בפרשיות שמתארים את הקרבנות, זה נחשב בעיניהם כאילו הקריב קרבן, אשר על כן יש לנו עוד הוכחה על אי-חשיבות עצם הקרבת קורבנות בדת שלהם.

ועל הזמנים הראויים להביא קרבנות, צריכים לדעת שישנם שני סוגי קרבנות, יש קרבנות שיש להם סדר ויום מסוים כפי ימות השנה מתי זמנו של כל אחד ואחד, ויש גם קרבנות שהסוגדים מביאים כשעברו להם עת צרה [כמו חולה שנתרפא, וכדומה], או אשה לאחר לידה, או כשצריכים איזה ישועה. בתורה שבכתב מסופר על אחד הנקרא "יעקב אבינו", שגם נדר קרבן בעת צרה כשברח מפני אחיו עשיו.

אמנם חובה לציין, שראיתי שהרבה יהודים שהביאו קורבנות גם ללא כל סיבה או חיוב, ודבר זה היה קצת זר בעיני. וחקרתי אחרי דבר זה, והעלתי ברעיוני שזה ענין ממוני כפי שיתבאר בהמשך.

ועוד דבר, מוסכם אצל כל היהודים כבר מאות שנים שקוד ההלכה הבסיסי הינו ספר "שלחן ערוך". ובספר "שלחן ערוך" לא מוזכר בכלל המנהג הזה של הקורבנות, רק מוזכר בדרך אגב בתחילת הספר על "מנהג טוב" לקרוא את הפסוקים של הקורבנות, אבל לא מוזכר בכלל שום דבר על מעשים בפועל.

אמנם בחצי שנה אחרונה [מאז שבנו את בית המקדש], מנהלי המקדש הפיצו לרוב ספרים על ההלכות של הקורבנות, וגם עודדו מאוד את הקרבת הקורבנות בפועל, ולא רק לקרוא את הפסוקים בתורה.

חובה לציין, שמלבד מה שמנהלי המקדש מוכרים את הדם בכסף מלא, חוץ מזה, רוב חלקי הקורבנות ניתנים לכת הכהנים, וייתכן שהכהנים שמרוויחים מזה הרבה, ולכן עושים עניין גדול מסביב הקורבנות כדי להגדיל את הרווחים שלהם. הם אפילו מפיצים שמועה על חשיבות חלקי הקורבן שנאכלים על ידי הכהנים "הכהנים אוכלים ובעלים מתכפרין".

ועל פי כל הנ"ל, חובה לציין שאין כאן שום "קורבן", רק שיש פה נתינה פשוטה לכת הכהנים, בדיוק כמו שהיהודים נוהגים לתת תרומה ומעשר מפירותיהם. חובה לציין, שדברים דומים מובאים כבר בספר שמואל [פרק ב'] על הכהנים חפני ופנחס, שגם עשו דברים מעין אלו כדי להגדיל את הרווחים שלהם.

סיכום הנתונים שהתבררו

- ❖ מנהג הקרבת קורבנות אצל היהודים הוא אכן מנהג עתיק יומין.
 - ❖ אמנם כבר בתנ"ך מפורש שהאלוקים אף פעם לא ביקש שיקריבו לו קורבנות.
 - ❖ כל העבודות שנוהגים היהודים תמיד הם רק מעשים סמלים בלבד, ואין הכוונה כביכול לתת משהו לאלוקים.
 - ❖ הקורבנות בעבר לא נעשו במקום קודש בכלל, וכלל העבודות לא נעשו על ידי כת הכהנים.
 - ❖ מאוחר יותר התחילו להקריב הקורבנות דווקא בבית המקדש, ודווקא על ידי הכהנים, אבל גם זה לא במקום המקודש ביותר בעיניהם. ואיסור נעילת נעליים איננה ראייה כלל על קדושת המקום, שכן ביה"כ גם חולצים נעליהם בכל מקום.
 - ❖ מכל מקום אין באף אחד ממעשה הטקס שום דבר שניתן להגדירו כנתינה לאלוקים.
 - ❖ היהודים לא יודעים לענות בבירור מתי הקורבן מגיע לרשותו של האלוקים.
 - ❖ הקדש הבהמה, היא אינו נתינה, אלא תפיסה ממונית, וגם אינו מעכב בכלל.
 - ❖ שחיטת הקורבן היא זהה לשחיטת חולין, וגם כשרה למי שאינו מכת הכהנים, ולא נעשית בכלי מיוחד, ולא אומרים שום שם לפני השחיטה, וגם הברכה שמברכים אינה מוכיחה על שום הקרבת קורבן.
 - ❖ קבלת הדם והולכת הדם אינם אלא מעשיים טכניים ותו לא.
 - ❖ הדם אצל היהודים נחשב לדבר טמא ומאוס, ואפילו בגד שיש עליו דם חטאת חייב כיבוס, ובוודאי שאין כוונתם לתת את זה לאלוקים, ומה גם שמנהלי המקדש מוכרים את שארית הדם לצורך תשמיש בזוי ביותר.
 - ❖ הקטרת האימורים אינה מעשה המעכב, ממילא וודאי אינה מגדירה את הקורבן כנתינה.
 - ❖ הקורבנות לא נשחטים במקום הכי קדוש בכלל, וגם בגדי הכהנים הם שונים מהבגד שעמם נכנסים למקום הכי קדוש.
 - ❖ המצב רוח של הכהנים בבית המקדש אינו של רצינות כלל שיוכיח על שום עבודה.
 - ❖ קורבן חטאת אינו אלא הסתלקות העוונות כמעשה הכנה לקורבן עולה.
 - ❖ רוב היהודים לא מעמיקים בטעמי מצוות הקורבנות. אמנם בספריהם מפורשות שתי דיעות. או שעיקר הקורבנות אינו אלא להרחיק ממחשבת עבודה זרה, או שהוא מעשה שמסמל הכנעה.
 - ❖ קרוב לאלפיים שנה היהודים לא הקריבו קורבנות בכלל, ובספרי ההלכה לא מוזכר מילה על זה, עד שהתעוררו הכהנים לחדש את זה לפני חצי שנה.
 - ❖ הכהנים מרוויחים מאוד מהקורבנות, ומקבלים הרבה חלקים מהבהמות, זולת מה שמרוויחים במכירת הדם. ולכן אין כאן שום הקרבת קורבן, אלא נתינת מתנות לכהנים.
 - ❖ ולכן ההתעוררות על ידי הכהנים החדשים לחדש את העבודה, אין בכוחה להגדיר הקורבנות כדבר שניתן לאלוקים, אלא הוא תרגיל שיווקי להגדיל את הרווח של המקדש.
- ואתה הראת לדעת שבמקדש בירושלים לא מקריבים שום קורבנות לאלוקים שלהם, רק פשוט עושים כמה מעשה "מצוות" שהם מעשים סמליים, ומעשים אלו אין בהם הרבה קדושה, ועוד שיש הרבה השפעה מהתעמולה של כת הכהנים. נמצא ברור שיש הבדל גדול וניכר בין עבודת המקדש בירושלים, לשאר סוגי הקורבנות שנהגו הפגאניים בעבר.

עד כאן המשל, את הנמשל ניתן לראות בקרוב בקונטרס "הכצעקתה" של י"ש...

ובקרוב אי"ה נעדכן את המאמר הנוכחי עם הציטוטים המקבילים - אחד מול השני.

היכנונו לתגובות המתבקשות:

- א. המאמר הזה הוא זול, ומזלזל בקרבנות ה' [ובכך יתחמקו מלענות תשובה עניינית].
- ב. המאמר מלא אפיקורסות כי הוא מזלזל בגדולי ישראל שהתירו את התקרובת... [כי כמובן מותר לזלזל רק באלו שאסרו].
- ג. התגובה שאנחנו באמת מצפים לשמוע - שהרבה מהדברים פה מלאים חוסר דיוק וסתירות...